

for Horsens og en Oplandsbane for Veile af omtrent lignende Udstrækning, den ene paa $3\frac{1}{2}$, den anden paa 4 Mil. Jeg skal forøvrigt ikke komme videre ind paa at omtale, hvad der kunde anses for at være den øvrige Del af, hvad der har været forhandlet mellem Indenrigsministeren og Udvalget om Statens Tilskud til Anlægget. Jeg henholder mig her kun til, at disse betegnes som den laveste Klasse af Jernbaner. Dette vil altså sige, at der ogsaa findes private Baneanlæg af noget større Betydning, og som derfor ville kunne have Krav paa større Statsstilskud. Vædringsforslaget under Nr. 3 gaar ud paa at bevilge et saadant Tilskud af 25,000 Kr. Det er naturligvis ikke med Glæde, at de oprindelige Stillere af Lovforslaget have sluttet sig til dette, da det jo indeholder en betydelig Nedsættelse af de Bidrag, som de oprindeligt havde foreslaaet til Banerne, men som sagt, det er en Overenskomst med Indenrigsministeren, og til den har Flertallet af Lovforslagets oprindelige Stillere sluttet sig. De andre Vædringsforslag skal jeg ogsaa kortelig omtale. Der staar i Lovforslaget en Bestemmelse om at give Koncessionshaverne Afgang til visse Deltager, forsaavidt som de i Baneanlægget optage Prioritetslaan. Hele Udvalget — og jeg tror, Ministeren ligesaa — er enigt om ikke at anbefale, ja, at fraraade Optagelsen af Prioritetslaan i private Baneanlæg. Det vil let ses, at man ved Optagelse af Prioritetslaan ikke alene opnaar det at faae mange kontante Penge, men tillige kommer til at give Prioritetshaveren Afgang til under visse Eventualiteter at faae en Raadighed over Banen, som ikke er ønskelig, og derfor vil man fraraade at benytte denne Afgang. Man vilde ogsaa være mest tilbøjelig til at ønske, at samtlige de i Banen anbragte Penge skulde være ligestillede, saa at man altså kun anbragte jævnsides staaende Aktier i Anlægskapitalen. Man erkjender imidlertid, at dette i visse Tilfælde kan have sine Vanstieligheder, og navnlig antages det, at i alt Fald visse Amtet have en vis Tilbøjelighed til at forlange en vis privilegeret Stilling for deres Tilskud til saadanne Anlæg, og man vil derfor ikke ved en saadan Lovbestemmelse absolut afsjære Agangen til at stille visse Aktier gunstigere end andre. Dermed er man kommen til de i Vædringsforslag under Nr. 5 nævnte Præferenceaktier, idet det tilstedes i Tilfælde, hvor det maatte være nødvendigt, naar Anlægget ikke paa anden Maade kan tilveiebringes, at man da udsæder Præferenceaktier for et Beløb af indtil Halvdelen af Anlægskapitalen, og det jaaledes, at der til disse Aktier forlods kan

udbetales indtil 4 pCt. aarlig. Vædringsforslag under Nr. 6 gaar ud paa at udstemme Bestemmelsen i det oprindelige Lovforslag om Prioritetslaan. Der er endnu i Betænkningen en Bemærkning angaaende Veile—Gibe—Banen, som jeg kortelig skal nævne. Andragenderne om Veile—Gibe—Banen gif egentlig ud paa noget Mere, nemlig eventuelt en Statsbane, der udgif fra Veile, gennemskar paatværs den jydste Hede og gif til Holstebro. Dette har Udvalget ikke udtalt sig om; men det fremgaar af Oplysningerne, at dette Anlæg fra Veile til Gibe vil koste henimod et Par Hundredetusinde Kroner mere, naar Anlægget skulde have en saadan Styrke, at det eventuelt kunde benyttes til Led i en saadan Forbindelse mellem Veile og Holstebro. Sporvidden er ikke forandret, men kun indrettet med Hensyn til Styrken af det Materiel, som dertil benyttes, hvorved det gjøres muligt for Statsbanens Vogne og Lokomotiver at kunne befare dem. Naar man ser bort fra det nævnte Hensyn at fortsætte videre over Herning til Holstebro, vil Anlægget efter de foreliggende Beregninger kunne gjøres en Del billigere; der vil kunne spares henimod 200,000 Kr., saa at Anlægskapitalen vil indskrænkes til 1 Million Kr. Det er det Beløb, som der efter Oplysningerne er bestemt for eller regnet for de eventuelle Koncessionsjøgere gennem Rentegaranti af Kommuner og de paa anden Maade tilveiebragte Midler. Naar det er gjort gjældende fra Andragernes Side, at hvis det er en Statsfordring, at Banen skulde bygges saa meget sværere for at kunne benyttes som Led i en Forbindelse, vil det være naturligt — og det finder jeg ogsaa rigtigt — at denne yderligere Beføstning ved at bygge denne sværere Bane ogsaa bæres af Staten. Men da jeg ikke antager, at det er med det for Øie, at Statsingenieuren har foreslaaet Anlægget saaledes, at han betragter det som Led i en fremtidig Statsbane, vil dette Hensyn falde, og Anlægget kan saa bygges for den Million, som oprindeligt er paatænkt. Jeg skal hermed anbefale de af Udvalgets Flertal stillede Vædringer og skal afvente Omtalen af de forskjellige Mindretalsforslag for siden at høre mig derom.

Falkenstjerne: Som det vil være ærede Medlemmer bekendt, der have læst Betænkningen igjennem, har jeg ikke set mig i Stand til at tiltræde de af Flertallet stillede Vædringsforslag, og jeg vil gerne have Lov til ganske kort at begrunde, hvorfor jeg ikke har set mig i Stand dertil, og hvorfor jeg ogsaa maa udtale det Jaab, at